

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/64/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718202765
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8718202765.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fil'akovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, na ul. Hodžovej č. 11, proti žalovanej: X. F., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v Q., na ul. X. č. XX, o zaplatenie sumy 2.256,83 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 17.12.2018 č.k. 17Csp 59/2018-96 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej žalobca so žalovanou uzavreli dňa 14.11.2012 úverovú zmluvu. Na jej základe bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 3.200 eur. Zmluvné strany sa dohodli na mesačnej splátke vo výške 58,01 eur s termínom splatnosti prvej anuitnej splátky 17.12.2012, s počtom splátok 120 splatných mesačne k 15-temu dňu každého mesiaca. Výška RPMN predstavovala 20,88 % a priemerná RPMN 19,08 %. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť, ako súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom predstavovala sumu 7.200 eur. Keďže žalovaná si neplnila svoje povinnosti a nesplácala úver riadne a včas, dňa 14.02.2018 ju žalobca vyzval k zaplateniu omeškaných splátok. Výška omeškaných splátok k uvedenému dňu predstavovala 89,45 eur a túto sumu mala zaplatiť do 19.02.2018. Dňa 19.04.2018, po tom, čo žalovaná nezaplatila dlžné splátky, vznikla žalovanej povinnosť jednorazovo uhradiť zostávajúcu sumu úveru vo výške 2.445,63 eur do 29.04.2018.

3. Právny vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským, kde na strane žalobcu vystupuje dodávateľ a na strane žalovanej spotrebiteľ. Tento vzťah je potrebné posúdiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre spotrebiteľov.

4. Poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko zmluva o úvere neobsahuje sumu, ktorú by v konečnom dôsledku mala žalovaná zaplatiť. Spotrebiteľ by nemal byť zavádzaný problematickými údajmi, z ktorých nie je schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej. V zmluve o úvere je stanovená výška úveru vo výške 3.200 eur s tým, že celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, predstavuje sumu 7.200 eur. Náklady bez úveru tak predstavovali 4.000 eur. Ak však žalovaná mala platiť mesačnú splátku vo výške 58,01 eur v 120 splátkach, tak úver s nákladmi

predstavoval sumu 6.961,20 eur. Náklady tak dosahovali iba sumu 3.761,20 eur. Vzhľadom na to, že v zmluve nie je uvedená suma, ktorú má spotrebiteľ skutočne zaplatiť, je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Uvedené súvisí s výškou RPMN v zmluve stanovenej na 20,88 %. Po prepočítaní RPMN súdom, táto predstavovala reálne pri mesačnej splátke a počte splátok 19,76 % ročne. S nesprávne uvedenou RPMN je spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

5. Keďže úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalobca sa môže domáhať iba vrátenia poskytnutého úveru. Vzhľadom na to, že žalovaná zaplatila sumu 3.538,61 eur, teda sumu prevyšujúcu poskytnutý úver, súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Okrem toho žalobca nepredložil žiadne doručky o tom, aby žalovanej bola doručená výzva na zaplatenie dlžných omeškaných splátok a taktiež oznámenie o predčasnej splatnosti úveru. Nebolo preukázané, aby tieto listiny sa dostali do dispozičnej sféry žalovanej a žalovaná tak nemala ani vedomosť o tom, že došlo k zosplateniu úveru.

7. Žalobca na základe zmluvy poskytol žalovanej úver s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 17,9 % ročne. Vychádzajúc z údajov prístupných na webovom sídle Národnej banky Slovenska, priemerná úroková sadzba z nových úverov pre domácnosti (spotrebiteľské a ostatné úvery) so splatnosťou nad 5 rokov v rozhodnom období bola vo výške 13,99 %. Úroková sadzba dojednaná v zmluve o úvere je vzhľadom na uvedené neprimeraná a v rozpore s ustanovením § 39 OZ.

8. Žalobca si uplatnil neoprávnene zmluvný úrok z dlžnej sumy po splatnosti úveru s tým, že na zmluvný úrok mal žalobca nárok len do splatnosti úveru. Ďalej si uplatnil úrok z omeškania z nezaplatených úrokov s tým, že úroky z omeškania nemožno žiadať z nezaplatených úrokov, pretože je to nadmerné sankcionovanie spotrebiteľa.

9. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe žalobcu bolo v celom rozsahu vyhovené. Ako dôvod uviedol, že v zmluve je správne uvedená suma, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Celkové náklady spotrebiteľa zodpovedajú násobku počtu splátok (120) a výšky splátok (58,01 eur) a súčtu s poplatkom za poskytnutie úveru (1,99 eur x 120). Správny a v súlade so zákonom je i výpočet RPMN. Odôvodnenie rozsudku len odkazom na výpočet, ktorý súd neuvedie, je nepresvedčivé. Ak mal súd pochybnosť o výpočte RPMN, mal vykonať dokazovanie vyjadrením odborne spôsobilej osoby, resp. znaleckým dokazovaním, nakoľko žalobca má za to, že výpočet RPMN podľa zákonom stanovenej rovnice vyžaduje odborné matematické znalosti.

11. Ak súd konštatoval, že žalobca nepredložil doručky po doručení výzvy na predčasné zosplatenie a upomienky, mal žalobcu vyzvať na doplnenie žaloby, resp. opravu žaloby v zmysle ustanovenia § 129 ods. 1 CSP. Podľa tohto ustanovenia, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia pritom vyplýva, že v prípadoch neúplných podaní súd obligatórne vyzve na doplnenie, resp. opravu takéhoto podania. Súdom nemá fakultatívnu možnosť uvedené vykonať podľa vlastného uváženia a zákon mu výslovne prikazuje pokúsiť sa odstrániť uvedené vady konania v § 129 uvedeným postupom. Súdom žalobcu na doplnenie žaloby nevyzval, avšak napriek tomu vo veci meritorne rozhodol, pričom uvedený postup je procesne vadný a žalobcovi ním bola odňatá možnosť uplatňovať si procesné práva za účelom účinnej ochrany jeho práv.

12. Za neprimerane vysokú nemožno považovať ani úrokovú mieru vo výške 17,9 % ročne. Podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

13. Čo sa týka nároku na zaplatenie úroku, tento trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. V zmysle ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

14. Odvolací súd v zmysle ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

15. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré s výnimkou záveru o neplatnosti dojednania úrokovej sadzby úveru, v plnom rozsahu odkazuje.

16. Pokiaľ ide o poplatok za správu úverového účtu vo výške 1,99 eur mesačne, tento správne nebol súdom prvej inštancie zahrnutý do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom. Ustanovenie § 37 ods. 21 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov zakazovalo banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu. To neplatilo, ak išlo o účet podľa § 708 až § 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona, alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu, ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

17. Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhrady nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu splatnú po 09.06.2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

18. Z vyššie citovanej úpravy vyplýva, že od 10.06.2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za správu úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

19. V danej právnej veci ide o poplatok, ktorý sa stal splatným pred účinnosťou novely zákona o bankách uskutočnenej zákonom č. 132/2013 Z.z. Dojednanie o poplatku za správu úveru bolo podrobené súdnej kontrole v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie sa vyhodnotilo ako neprijateľná podmienka spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Je zrejmé, že žalovaná ako klient a dlžník z úverového vzťahu bola povinná platiť žalobcovi ako veriteľovi poplatok za správu úveru v zmysle zmluvy. Teda laicky povedané a rovnako asi aj chápané priemerným spotrebiteľom, žalovaná bola povinná platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadne omeškania alebo iné pohyby na účte. Ak žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver, bolo len v jeho kompetencii ako sa rozhodne predmetný úver spravovať a je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášala žalovaná ako spotrebiteľ, ktorá za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatila žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru, a preto na žalovanú nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov. Dojednanie o povinnosti zaplatiť poplatok za správu úveru bolo vyhodnotené ako neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, a preto absolútne neplatné s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na

uvedené žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na poplatok za správu úverového účtu. Skutočnosť, že ide o poplatok za správu úverového účtu a nie za vedenie bežného účtu, vyplýva priamo z úverovej zmluvy. Ak žalobca do celkovej čiastky, ktorú musí žalovaná zaplatiť, zahrnul i neprijateľný poplatok za správu úverového účtu vo výške 238,80 eur (1,99 eur x 120), ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú prax a súčasne ju zakazuje. Povinnosťou žalovanej bolo zaplatiť žalobcovi celkovú čiastku 6.961,20 eur (58,01 eur x 120) a nie sumu 7.200 eur uvedenú v úverovej zmluve. Nesprávne uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je sankcionovaná bezúčnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru v spojení s ustanovením § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

20. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

21. Za správny sa ale nedá považovať záver o neplatnosti dojednania výšky úrokov pre rozpor s dobrými mravmi. Stranami sporu dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 17,9 % ročne sa v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou 13,99 % nedá považovať za neprimeranú.

22. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, podľa ktorého na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru, toto nemožno považovať za správne.

23. Úver je odplátnym právnym úkonom, pri ktorom odplatu predstavujú spravidla úroky. Je to zrejmé z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Vychádzajúc z tohto ustanovenia úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Ak si ale účastníci dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do splatnosti úveru nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Inštitút úrokov z omeškania je odlišný od inštitútu odplátnych úrokov a má sankčnú povahu. Úroky z omeškania v občiansko-právnych veciach sú právne regulované čo do ich maximálnej výšky.

25. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok veriteľa na úroky ako ceny dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade

svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.

26. Možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka, na ktorú v prípade plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy nadväzuje ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do 8. časti hlavy I. oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Vyhlásením predčasnej splatnosti zo strany žalobcu ako veriteľa v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, zmluva zaniká. Zanikajú všetky práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy a zaniká aj povinnosť žalovanej splácať žalobcovi poskytnutý úver v dohodnutých splátkach a platiť mu z poskytnutej istiny ďalšie úroky. Úroky majú akcesorický charakter k hlavnej zmluve a teda nemožno požadovať úroky za obdobie, v ktorom už zmluva neexistovala, pretože zanikla. Ak hlavný záväzok zanikne, zaniká aj akcesorický záväzok a pretrváva len povinnosť nahradiť už splatné úroky. Spotrebiteľovi vzniká povinnosť vrátiť nesplatenú istinu a splatné úroky, ktorých výška sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. V prípade omeškania spotrebiteľa s vrátením týchto prostriedkov je spotrebiteľ povinný platiť výlučne úroky z omeškania, avšak nie riadne úroky.

27. Čo sa týka obchodnoprávnej úpravy splatnosti úrokov táto vyplýva z ustanovenia § 503 Obchodného zákonníka. Ustanovenie § 503 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka upravuje otázku riadneho splácania úrokov dohodnutých v zmluve, pričom ods. 2 tohto ustanovenia upravuje toto riadne splácanie pre prípad, že sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach. Pre otázku splatnosti úrokov je podstatná prvá a posledná veta ustanovenia § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Práve prvá a posledná veta uvedeného ustanovenia ustanovujú, že veriteľ je oprávnený na úroky len do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti. Obchodný zákonník *expressis verbis* v prvej vete ustanovenia § 503 ods. 1 upravuje, že „záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť“ použité peňažné prostriedky a nie „záväzok platiť úroky je splatný v momente vrátenia“ použitých peňažných prostriedkov. *Expressis verbis* úpravu obsahuje tiež tretia veta uvedeného prvého odseku ustanovenia § 503 Obchodného zákonníka, keď splatnosť úrokov nastáva „v čase, keď sa má vrátiť“ zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov a nie „v čase, keď dlžník vráti“ zvyšok poskytnutých prostriedkov. Ustanovenie § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka je koncipované jednoznačne a nepripúšťa žiaden iný výklad.

28. Ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka. Obchodný zákonník splatnosť úrokov upravuje v ustanovení § 503 ods. 1 a ods. 2, ktoré veriteľa oprávňuje na riadne úroky len do momentu vzniku záväzku vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi, nie do momentu ich skutočného vrátenia.

29. Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.

30. Za čas po splatnosti úveru patrí veriteľovi iba právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva

do rozporu so zákonom. Takýmto neprípustným navyšovaním úrokov z omeškania je aj navyšovanie úrokov z omeškania o úroky za úver po lehote splatnosti úveru.

31. Občiansky zákonník v ustanovení § 559 ods. 2 ukladá povinnosť dlžníkovi dlh splniť riadne a včas. Riadne a včasné nesplnenie dlhu má za následok omeškanie dlžníka čo je zrejmé z ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Pri omeškaní s plnením peňažného dlhu v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniká veriteľovi iba právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania vo výške stanovenej vykonávacím predpisom.

32. Pojmu plnenie použitom v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá pojem pohľadávka. Vychádzajúc z ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Príslušenstvo pohľadávky je definované v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a sú ním úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

33. Ak Občiansky zákonník úroky definuje len ako príslušenstvo pohľadávky a veriteľovi umožňuje pri omeškaní s plnením peňažného dlhu, teda s plnením pohľadávky požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania je zrejmé, že takáto možnosť sa vzťahuje iba na pohľadávku a nie aj na úroky tvoriace iba príslušenstvo pohľadávky.

34. Občiansky zákonník ako základný právny predpis upravujúci spotrebiteľské vzťahy, ktorý je v súčasnosti v súlade s ustanovením § 52 ods. 2 veta tretia priamo aplikovateľný i na úverovú zmluvu uzatvorenú podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, umožňuje veriteľovi po lehote splatnosti pohľadávky priznať iba úroky z omeškania jedine z pohľadávky a nie aj z jej príslušenstva.

35. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 1.4.2015 doplnila ust. § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.5.2015 vo veci 8MCdo/13/2014, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora namietajúceho, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného nie Občianskeho zákonníka.

36. Vzhľadom na prijatý záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru je právne bezvýznamný poukaz žalobcu na nesprávny postup prvoinštančného súdu, keď tento nevyzval žalobcu na doplnenie žaloby podľa ustanovenia § 129 ods. 1 CSP. Aj za predpokladu, ak by zo strany žalobcu bolo riadne preukázané predčasné zosplatenie úveru, táto okolnosť výsledok sporu v prejednávanej veci ovplyvniť nemohla. Ku dňu zosplatenia, podľa žalobcom predloženého prehľadu splácania úveru zo strany žalovanej, žalovaná uhradila sumu 3.538,61 eur, teda sumu o 338,61 eur vyššiu v porovnaní s poskytnutým úverom vo výške 3.200 eur. Žalovaná teda žalobcovi uhradila čiastku vyššiu než na akú mu vznikol zákonný nárok.

37. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

38. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovanej v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

39. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).